

Utrecht, 2 oktober 2023

Aanvullende guidance met betrekking tot de Actuariële Functie in verband met invoering Wtp

Inleiding

Op 1 juli 2023 is de Wet toekomst pensioenen (Wtp) ingevoerd. Bij veel werkgevers, bedrijfstakken en pensioenfondsen zijn al omvangrijke projecten gestart om de pensioenregeling aan te passen aan de nieuwe wetgeving. Pensioenfondsen bereiden zich voor op de implementatie van het nieuwe stelsel. Ook zullen pensioenfondsen een keuze moeten maken voor het al dan niet toepassen van het transitie-ftk, waarbij het opstellen van een overbruggingsplan al per 1 september 2023 aan de orde kan zijn. Dit alles heeft gevolgen voor de werkzaamheden van de actuariële functiehouders (AFH).

Deze aanvullende guidance¹ is met zorg opgesteld. Als gevolg van voortschrijdende inzichten, nieuwe ervaringen, lagere regelgeving en uitingen van toezichthouders zal deze guidance worden geëvalueerd en waar nodig aangepast. De aanvullende guidance geeft richting aan de wijze waarop de werkzaamheden – naar de mening van het Koninklijk Actuarieel Genootschap – worden uitgevoerd. De guidance is daarnaast bedoeld om (meer) te bevorderen dat actuarissen in hun rol als AFH zoveel mogelijk eenzelfde benadering toepassen en op vergelijkbare wijze tot een oordeel komen. Daarbij neemt de AFH de specifieke pensioenfondssituatie in ogenschouw en houdt de AFH rekening met elementen waaronder proportionaliteit. De AFH dient – met inachtneming van proportionaliteit en onafhankelijkheid – een proactieve en continue rol te hebben in het algehele transitietraject, zowel in de beeldvormende als besluitvormende fase.

In deze aanvullende guidance worden de functies en functiehouders als volgt afgekort:

- AF = Actuariële Functie
- AFH = Houder van de Actuariële Functie

Wettelijke actuariële activiteiten van AF

De AF, bedoeld in artikel 143a, eerste lid, van de Pensioenwet (Pw) dan wel artikel 138a, eerste lid, van de Wet verplichte beroepspensioenregeling is volgens artikel 22b "Actuariële activiteiten" van het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen (Besluit ftk) belast met de volgende actuariële activiteiten:

- a. het houden van toezicht op de berekening van de technische voorzieningen;*
- b. het beoordelen van de betrouwbaarheid en adequaatheid van de berekening van de technische voorzieningen, waaronder in ieder geval wordt verstaan:*

¹ Aanvullende guidance bij de Guidance met betrekking tot de Actuariële Functie IORP II van de AG-werkgroep Actuariële Verklaring uit november 2020.

1. *het beoordelen of de bij de berekening van de technische voorzieningen gehanteerde methodieken, onderliggende modellen en aannamen passend zijn;*
2. *het beoordelen of er voldoende gegevens worden gebruikt bij de berekening van de technische voorzieningen en het beoordelen van de kwaliteit van die gegevens; en*
3. *het toetsen van de bij de berekening van de technische voorzieningen gehanteerde aannames aan de praktijk;*
- c. *het beoordelen van de algehele gedragslijn voor het aangaan van pensioenverplichtingen;*
- d. *het beoordelen van de adequaatheid van de verzekeringsregelingen ingeval het fonds dergelijke verzekeringsregelingen heeft; en*
- e. *het ertoe bijdragen dat het risicobeheer doeltreffend wordt toegepast.*

De AFH dient ervoor te waken dat het takenpakket te allen tijde controlerend en/of toetsend van aard is. Uitvoerende en adviserende taken passen **niet** bij de rol van de AF(H), omdat deze taken haaks staan op het geven van een onafhankelijk oordeel. Met het geven van opinies draagt de AFH als 2e-lijns (interne) functie bij aan het functioneren van het pensioenfonds.

De sleutelfunctiehouder Risk kijkt 'overkoepelend' naar alle risico's, inclusief actuariële (financiële) risico's. Bij de uitvoering van AFH-werkzaamheden is het daarom raadzaam een en ander in afstemming te doen met de sleutelfunctiehouder Risk. Dit ter bevordering van een optimale en efficiënte 2^e-lijns werking.

Nieuwe actuariële activiteiten vanaf 2023

Naar de mening van het Koninklijk Actuarieel Genootschap (AG) dient de AFH een tweedelijns beoordeling op te stellen ten aanzien van de volgende onderwerpen:

- A. overbruggingsplan;
- B. verruimde toeslagverlening;
- C. beleidsaanpassingen in de transitiefase (zoals toeslagbeleid en premiebeleid);
- D. de beoordeling door het pensioenfonds van het transitieplan;
- E. implementatieplan;
- F. invaren, inclusief verdeling vermogen over voorzieningen, reserves en compensatiedepot;
- G. beleid ten aanzien van projectierendement, spreiden, solidariteitsreserve of risicodelingsreserve en vormgeving compensatie(depot);
- H. beleid ten aanzien van bijschrijven rendementen en biometrische risico's;
- I. risicohouding;
- J. herijking actuariële grondslagen en herverzekeringsbeleid;
- K. datakwaliteit.

De onderwerpen A, B, en F worden separaat in deze aanvullende guidance besproken. Op de overige onderwerpen wordt in meer algemene zin ingegaan in het laatste onderdeel van deze guidance. Mochten ontwikkelingen daartoe aanleiding geven, dan kan deze aanvullende guidance later worden uitgebreid. Voor alle werkzaamheden geldt dat de AFH focust op de actuariële aspecten en financiële risico's van het beleid en de onderbouwing van de evenwichtigheid door het bestuur van het fonds. Het staat de AFH vrij om ook niet-actuariële aspecten te betrekken, voor zover dit noodzakelijk is voor de opinie van de AFH.

Ad A. Overbruggingsplan

In het overbruggingsplan beschrijft het pensioenfonds de financiële situatie van het pensioenfonds in de periode tot het pensioenfonds overgaat tot invaren. Dit plan wordt alleen opgesteld als het pensioenfonds de keuze maakt voor toepassing van het transitie-ftk. Uitgangspunt van de beschrijving is de dekkinggraad van het pensioenfonds op 31 december van het voorgaande jaar (150p, lid 3 Pw).

Het pensioenfonds voert onder andere de volgende activiteiten uit:

- onderbouwt in het overbruggingsplan waarom het vanuit het belang van deelnemers, gewezen deelnemers, andere aanspraakgerechtigden en pensioengerechtigden ('deelnemers') een overbruggingsplan indient (artikel 150p, lid 4a, onder 1 Pw);
- onderbouwt in het overbruggingsplan hoe de invaardekkinggraad is vastgesteld (artikel 150p, lid 4a, onder 2 Pw);
- onderbouwt in het overbruggingsplan hoe de premiedekkinggraad bijdraagt aan de financiële positie van het pensioenfonds (artikel 150p, lid 4a onder 3 Pw);
- Onderbouwt in het overbruggingsplan hoe zal worden voldaan aan de vereisten van het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen indien het pensioenfonds niet of niet meer gebruik maakt van de regeling voor overbruggingsplannen (artikel 150p, lid 4a, onder 4 Pw);
- onderbouwt in het overbruggingsplan hoe het rekening heeft gehouden met generatie-effecten in termen van netto-profijt, die ontstaan door het indienen van een overbruggingsplan. Deze onderbouwing wordt alleen opgenomen in het eerste overbruggingsplan, dat wordt ingediend vóór het implementatieplan is ingediend en vervolgens in het eerste overbruggingsplan nadat het implementatieplan is ingediend (artikel 150p, lid 4a onder 5 Pw);
- neemt in het overbruggingsplan een beschrijving op van de voorziene ontwikkeling van de technische voorzieningen (TV) en bijbehorende waarden gebaseerd op een deterministische analyse op basis van een dekkinggraadsjabloon (artikel 47, lid 1b Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling);
- neemt in het overbruggingsplan een beschrijving op van de concrete maatregelen waardoor het eigen vermogen binnen de looptijd van het overbruggingsplan op de invaardekkinggraad komt. Hierbij wordt rekening gehouden met de toeslagverlening en de overige verplichtingen van het pensioenfonds gebaseerd op een deterministische analyse op basis van een dekkinggraadsjabloon (artikel 47, lid 1c en lid 3 Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling).

Het pensioenfonds dient jaarlijks een overbruggingsplan ter goedkeuring in bij DNB. Onderdelen van het overbruggingsplan vallen onder "de gedragslijn voor het aangaan van pensioenverplichtingen" en behoren daarmee tot de activiteiten van de AFH.

Het gaat hier onder andere over het beleid inzake de invaardekkinggraad, verruimde toeslagverlening en – voor zover van toepassing – korten van pensioenaanspraken en pensioenrechten. Het AG is van mening dat de AFH daarom een tweedelijns beoordeling op dient te stellen. De onderstaande guidance is voor die beoordeling van toepassing.

1. Voorwaarden waaraan het pensioenfonds dient te voldoen

De 1^e lijn van het fonds stelt een document op waarmee het aantoont dat het overbruggingsplan aan alle voorwaarden uit de wetgeving voldoet. De AFH heeft dit document nodig voor het uitvoeren van zijn 2^e lijns-controlefunctie. Mocht dit document bij de AFH vragen oproepen, dan wel naar de mening van de AFH

hierin onderdelen worden gemist of niet voldoende zijn uitgewerkt, dan gaat de AFH hierover in overleg met het pensioenfonds.

2. *Onderbouwing van het besluit*

Uit de onderbouwing van het besluit (toepassen transitie-ftk) dient te blijken welke criteria het pensioenfonds gebruikt heeft. Het overbruggingsplan dient concreet en haalbaar te zijn.

De onderbouwing van het overbruggingsplan dient gedegen te zijn en voldoende inzicht te bieden in onder meer de gebruikte gegevens, de veronderstellingen, de grondslagen en de modellering.

3. *Beoordeling*

Omdat de AF een interne functie is, geldt naast het wettelijke normenkader ook het normenkader van het pensioenfonds. De AFH beoordeelt of de gehanteerde criteria passend zijn voor het pensioenfonds, of het overbruggingsplan concreet en haalbaar is en of de onderbouwing voldoende inzicht biedt in onder meer de gebruikte gegevens, de veronderstellingen en de grondslagen. Verder dient de AFH te toetsen of de samenhang tussen de verschillende berekeningen conform de verwachting is.

Bijzondere aandacht van de AFH dient uit te gaan naar de beoordeling van de onderbouwing van de invaardekkingsgraad, de evenwichtigheid en de generatie-effecten, inclusief de plausibiliteit van de resultaten. Daarbij dient de AFH ook de analyses van financiële/actuariële risico's met betrekking tot de invaardekkingsgraad te beoordelen. De AFH neemt in het oordeel de aanwijzingen en guidance van DNB mee. Tot het daadwerkelijke moment van invaren kan en zal de financiële positie van het pensioenfonds veranderen door het optreden van financiële, economische en andersoortige ontwikkelingen.

De AFH dient de onderbouwing waarom het pensioenfonds in het belang van deelnemers, gewezen deelnemers, andere aanspraakgerechtigden en pensioengerechtigden ('deelnemers') een overbruggingsplan indient en de generatie-effecten te beoordelen in het bredere kader van de voorgenomen transitie naar het nieuwe stelsel. De beoordeling van de generatie-effecten betreft in ieder geval de beoordeling van de plausibiliteit van de uitkomsten van een netto-profijt berekening. Verwacht wordt dat het pensioenfonds bij de onderbouwing van de generatie-effecten ook andere elementen en berekeningen betreft; de AFH neemt die onderdelen ook mee bij zijn beoordeling.

Ad B. Verruimde toeslagverlening vanaf een beleidsdekkingsgraad van 105%

Het toeslagbeleid valt onder de actuariële activiteiten van de AFH, namelijk het beoordelen van de algehele gedragslijn voor het aangaan van pensioenverplichtingen. De verruimde toeslagverlening maakt onderdeel uit van het transitie-ftk en daarmee het overbruggingsplan. Dit onderdeel betreft de jaarlijkse besluitvorming over de hoogte van de toeslagverlening (of eventueel korting/verlaging).

Door de tegemoetkoming van minister Schouten in juni 2023 is in 2023 sprake van een verlenging van de indexatie-AMvB. Voor verruimde toeslagverlening in het kader daarvan geldt op hoofdlijnen hetzelfde.

Tijdens de looptijd van het overbruggingsplan gelden verruimde regels voor het toekennen van toeslagen. De AFH dient bij de beoordeling hiervan de volgende guidance te hanteren:

- 1. Voorwaarden om gebruik te maken van verruimde toeslagverlening*
De 1^e lijn van het pensioenfonds stelt een document op waarmee het aantoont dat het aan alle voorwaarden voldoet om artikel 137, tweede lid, onderdeel a en b (Pw) niet toe te passen. De AFH heeft dit document nodig voor het uitvoeren van zijn 2^e lijns-controlefunctie. Mocht dit document bij de AFH vragen oproepen, dan wel naar de mening van de AFH hierin onderdelen worden gemist of onderdelen niet voldoende zijn uitgewerkt, dan gaat de AFH in overleg met het pensioenfonds.
- 2. Onderbouwing van het besluit*
Uit de onderbouwing van het besluit dient ook te blijken welke criteria het pensioenfonds gebruikt heeft.
- 3. Beoordeling*
Omdat de AF een interne functie is, geldt naast het wettelijke normenkader ook het normenkader van het pensioenfonds. De AFH beoordeelt of de gehanteerde criteria passend zijn voor het pensioenfonds en of de onderbouwing voldoende inzicht biedt in onder meer de gebruikte gegevens, de veronderstellingen en de (actuariële) grondslagen.

De AFH beoordeelt de daling van de dekkingsgraad na toekenning van de toeslagen. De onderbouwing van deze daling en de keuze om maximaal/gedeeltelijk/geen toeslagen te verlenen betreft de AFH in zijn beoordeling van het besluit. De onderbouwing van de evenwichtigheid (inclusief generatie-effecten) vanuit het (initiële) overbruggingsplan in relatie tot de vastgestelde invaardekkingsgraad is hierbij een belangrijk element dat in de beoordeling dient te worden betrokken.

Indien sprake is van een korting/verlaging spelen vergelijkbare – maar dan tegengestelde – elementen.

Ad F. Invaren, inclusief verdeling vermogen over voorzieningen, reserves en compensatiedepot

Invaren wordt gezien als een (interne) collectieve waardeoverdracht, waarbij verplichtingen/vermogen vanuit het oude stelsel worden/wordt ingebracht in het nieuwe stelsel. Daarbij staan in het nieuwe stelsel persoonlijke pensioenvermogens centraal. Het pensioenfonds kan besluiten om – in overleg met sociale partners – delen van het pensioenvermogen anders in te zetten dan voor toedeling aan de individuele deelnemers zelf.² Bepaalde onderdelen hiervan zijn verplicht, zoals de vorming van een minimaal vereist eigen vermogen, een schadevoorziening voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid en een operationele voorziening/reserve. Andere delen zijn optioneel en afhankelijk van marktomstandigheden en doelstellingen van betrokken partijen. Hierbij kan worden gedacht aan het opzijzetten van een deel van het vermogen voor het vormen van een solidariteitsreserve/risicodelingsreserve. Ook kan het bestuur besluiten eenmalig een deel van het vermogen te gebruiken voor

² Deze onderdelen komen expliciet terug in het transitieplan (verantwoordelijkheid sociale partners) en de formele opdrachtaanvaarding door het bestuur.

compensatiedoeleinden. Dit zal in nauw overleg gaan met de sociale partners, aangezien deze elementen een prominent onderdeel zijn van het transitieplan.

Het AG vindt dat de AFH een tweedelijns oordeel dient te geven bij de (eenmalige) verdeling van het vermogen bij de totstandkoming en op het moment van transitie. Hierbij wordt de AFH reeds – op onderdelen – betrokken bij de totstandkoming van het beleid en de besluitvorming (dus al tijdens de transitiefase), met inachtneming van de onafhankelijkheid van de AFH.

Bij een tweedelijns oordeel van de AFH, is de onderstaande guidance van toepassing.

1. Voorwaarden waaraan het pensioenfonds moet voldoen

De 1^e lijn van het pensioenfonds stelt een document op waarmee het aantoont dat de verdeling van het pensioenvermogen op een evenwichtige wijze plaatsvindt. De AFH heeft dit document nodig voor het uitvoeren van zijn 2^e lijns-controlefunctie. De AFH dient te toetsen of het bestuur valide/adequate argumenten en overwegingen heeft vastgesteld en vastgelegd, waaruit deze evenwichtigheid blijkt. Met andere woorden: de AFH dient te beoordelen of het bestuur voldoende aandacht heeft gehad voor evenwichtigheid, waarin alle risico's en generatie-effecten voldoende zijn meegewogen. Daarbij zal op hoofdlijnen sprake zijn van de volgende twee fases.

De eerste fase betreft de vaststelling/totstandkoming van het beleidskader voor een evenwichtige verdeling van het pensioenvermogen, de totstandkoming van de persoonlijke pensioenkapitalen (invaren) en de vaststelling van de prioritering, gegeven verschillende marktomstandigheden (onderdeel van transitieplan en tevens een belangrijk punt van toetsing door de toezichthouder).

De tweede fase is de feitelijke verdeling (en vaststelling van onderliggende bedragen) van het pensioenvermogen op het transitiemoment. Daarbij dient het pensioenfonds tevens aan te tonen dat de onderliggende data voor de transitie volledig en juist zijn.

Mocht een en ander bij de AFH vragen oproepen, dan wel naar de mening van de AFH hierin onderdelen worden gemist of niet voldoende zijn uitgewerkt, dan gaat de AFH hierover in overleg met het pensioenfonds. Dit geldt voor beide fases.

2. Onderbouwing van het besluit

Uit de onderbouwing van het besluit (enerzijds vaststelling beleidskader en anderzijds de feitelijke verdeling van het vermogen) zal blijken welke criteria het pensioenfonds gebruikt heeft, waarbij evenwichtigheid centraal staat.

3. Beoordeling

Omdat de AF een interne functie is, geldt naast het wettelijke normenkader ook het normenkader van het pensioenfonds. Activiteiten die bij de beoordeling dienen plaats te vinden zijn:

Bij Fase 1 – totstandkoming van het beleidskader rondom verdeling vermogen en invaren:

- beoordelen van de (passendheid van de) criteria, doelstellingen en uitgangspunten om te komen tot een evenwichtige verdeling van het pensioenvermogen bij transitie (toetsen evenwichtigheidskader) en of de onderbouwing voldoende inzicht biedt in onder meer de gebruikte (voorlopige) gegevens, de veronderstellingen en de (actuariële) grondslagen;

- beoordelen van de verdeling van het vermogen onder verschillende/bepaalde marktomstandigheden (scenario-analyses), inclusief prioritering;
- beoordelen van de keuze voor de standaardmethode van invaren inclusief de keuze voor de 'inbrengduur', wettelijk maximaal 10 jaar, dan wel voor de Value Based ALM (VBA) -methode, mocht het bestuur vaststellen dat de standaardmethode niet evenwichtig is.
- daarbij dient specifiek aandacht te zijn voor situaties waarbij gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid om delen van het vermogen vrij/anders te verdelen met inachtneming van de wettelijke mogelijkheden. Het gaat daarbij zowel om het afwijken van de standaardmethode als de verdeling van het onverdeeld vermogen bij de VBA-methode;
- bij toepassing van de VBA-methode zal de AFH aandacht hebben voor het proces. Aan het pensioenfonds wordt daarbij om een proces-/werkbeschrijving inclusief onderliggende gegevens en uitgangspunten gevraagd om zo vast te stellen of het proces logisch en juist is. De beoordeling van de (model)uitkomsten zal bij toepassing van de VBA-methode minimaal op basis van een toetsing op plausibiliteit plaatsvinden;
- zowel onder de standaardmethode als onder de VBA-methode dient de AFH inzicht te hebben in de voorgenomen verdeling/vaststelling van de persoonlijke pensioenvermogens onder verschillende marktomstandigheden en deze verdeling/vaststelling te beoordelen op plausibiliteit.
- de AFH geeft verder aan welke informatie/ documentatie hij/zij wenst te ontvangen bij de beoordeling van de feitelijke verdeling (zie fase 2).

De beoordeling van deze fase zal reeds gedurende het transitietraject plaatsvinden. Daarbij is het belangrijk dat de AFH ervoor zorgt gedurende het traject voldoende te worden aangehaakt en daardoor kan meekijken wanneer richtingen worden bepaald en deelbesluiten worden genomen. Hierbij moet de onafhankelijkheid van de AFH tijdens deze fase gewaarborgd blijven. Ook aanverwante onderwerpen (zoals vermeld onder 'Nieuwe actuariële activiteiten vanaf 2023') kunnen dan aan de orde zijn, omdat deze elementen een directe afhankelijkheid kunnen hebben met het besluit tot verdeling/invaren.

Bij Fase 2 – feitelijke verdeling van vermogen inclusief invaren:

- beoordelen/controleren van de feitelijke verdeling van het totale pensioenvermogen van het pensioenfonds aan de hand van het eerder vastgestelde kader, met inachtneming van de actuele omstandigheden op het transitiemoment, een definitief besluit van het bestuur en eventuele opmerkingen/kanttekeningen van de toezichthouder;
- toetsen of de onderbouwing voldoende inzicht biedt in onder meer de gebruikte gegevens, de veronderstellingen en de grondslagen;
- vaststellen/ toetsen of de onderliggende deelnemersgegevens gebruikt kunnen worden voor de vaststelling van de persoonlijke pensioenvermogens. Hiertoe dient de AFH minimaal inzicht te hebben in en zich een oordeel te vormen over de documentatie, de uitgevoerde werkzaamheden door het pensioenfonds en de conclusies rondom de datakwaliteit (in lijn met de het kader van de Pensioenfederatie³) inclusief (deel) rapportages van de externe accountant of de (externe) data- of IT-auditor en eventuele andere partijen;
- toetsen/controleren van het feitelijk vastgestelde persoonlijke pensioenvermogen per deelnemer op basis van de bij fase 1 vastgestelde verdelingsregels. De vastgestelde persoonlijke pensioenvermogens worden bij keuze voor de standaardmethode in principe integraal getoetst, maar

³ Pensioenfederatie – Kader Datakwaliteit – Wet Toekomst Pensioenen, 11 oktober 2022.

minimaal op basis van deelwaarnemingen. Bij keuze voor VBA vindt deze toetsing minimaal plaats op basis van plausibiliteit.

Overige werkzaamheden

Op pagina 2 is een opsomming gegeven van voor de AFH relevante onderwerpen. Het is wenselijk om als AFH betrokken te zijn gedurende het gehele transitietraject. Tijdens het transitietraject zullen immers naast toepassing van het transitie-ftk (inclusief verruiming van de toeslagverlening) en de verdeling van het pensioenvermogen op het transitiemoment (inclusief invaren) veel aanverwante/overlappende onderwerpen naar voren komen.

Betrokkenheid

Naar de mening van het AG dient de AFH ook bij deze onderwerpen een tweedelijns (deel)oordeel te geven. Deze elementen zullen namelijk een onlosmakelijk deel vormen van de algehele transitie. Het is in dit kader van belang dat de AFH een rol heeft bij de beoordeling van het algehele beleidskader, met name op actuair gebied. De AFH dient daarbij een volledig beeld van het besluitvormingsproces te krijgen.

Beleidskader

Naast de verdeling van het vermogen bij invaren gaat het beleidskader dan bijvoorbeeld om keuzes rondom de totstandkoming van de risicohouding (inclusief onderliggende lifecycle(s), de bijschrijving van rendementen en de toedeling daarvan), het projectierendement, de werking van de solidariteitsreserve/ risicodelingsreserve, de omgang met spreiding, biometrische risico's en compensaties (als een deel van het pensioenvermogen wordt gebruikt voor compensatie/herverdeling of een compensatiedepot).

Het beleidskader dient evenwichtig te zijn. Omdat de keuzes en onderbouwingen van het beleid grotendeels worden beschreven in het implementatie- en transitieplan is het belangrijk dat de AFH (tijdig) kennisneemt van de – concept – inhoud van deze plannen. Dat geldt ook voor uitgevoerde netto-profijtberekeningen, berekeningen van de pensioenverwachting en eventuele andere berekeningen van transitie-effecten, die moeten aantonen dat de transitie in algemene zin evenwichtig heeft plaatsgevonden.

Controle op modellen

Ook kan de AFH – in overleg met het pensioenfonds – een tweedelijns oordeel geven over bepaalde modellen ("modelvalidatie"). Dit in het verlengde van de plausibiliteitsbeoordeling van modeluitkomsten.

Datakwaliteit

Een van de wettelijke actuariële activiteiten van de AFH is de beoordeling van de kwaliteit van de gegevens (in het bijzonder op het invaarmoment). Dat betekent dat de AFH – met waarborging van onafhankelijkheid – het proces dient te beoordelen rondom de datakwaliteit, een risico-gebaseerd proces – zowel terugkijkend als beleidsmatig voor de toekomst – aan de hand van het Kader Datakwaliteit van de Pensioenfederatie. Met betrekking tot de in het voorbeeld AUP-werkprogramma⁴ beschreven werkzaamheden voor de sleutelfunctiehouders geeft de AFH opinies vanuit een actuariële expertise. Taken van de AFH zijn bijvoorbeeld:

- Evalueren dat, op basis van het door het pensioenfonds gevoerde proces en de fondskennis van de AFH, de voorgestelde Kritieke Data Elementen (KDE's) de relevante KDE's zijn voor de pensioenregeling die (naar verwachting) wordt ingevaren.
- Het tijdig geven van een opinie ten behoeve van de besluitvorming van het pensioenfonds over de Maximale Toegestane Afwijking (MTA) oftewel de toe te passen materialiteit; in beginsel staat het pensioenfonds geen afwijking toe; hoe kan het bestuur zekerheid verschaffen dat de pensioenen betrouwbaar zijn vastgesteld?
- Een opinie geven over de binnen de eerste lijn uitgevoerde data-analyses en data profiling en daarbij beoordelen of – op basis van een analyse van het pensioenfonds –structurele beheersingsmaatregelen aanwezig zijn, relevante aanvullende acties uitgevoerd worden of in ontwikkeling zijn.

⁴ Voorbeeld AUP-werkprogramma 'Overeengekomen specifieke werkzaamheden Datakwaliteit – Wet toekomst pensioenen' zoals vastgesteld op 22 juni 2023